תנא א] יסוד למזבח של עולה דאי סלקא דעתך כדכתיב הני למה ב] לי קרא לשירים שירים הא בראי עביד להו וכי ג] תימא דאפיך מיפך

הכי גרסינן **אל יסוד מזבח העולה תן יסוד למזבחה של עולה ואי** ד] **סלקא דעתך כדכתיב הני למה לי** [**קרא לשיריים**] **שירים הא בראי עביד להו וכי תימא** ה] **דאפיך מיפך דגואי לבראי ודבראי לגואי הא אין לו יסוד לפנימי עצמו**

או

א) **תן לה** ו] **יסוד למזבח של עולה.** פירש בקונטרס כל דמים הניתנין על מזבח החיצון טעון שפיכת שירים ליסוד ומשום דבעולה לא כתיבא שפיכת שירים ליסוד איצטריך למילף הכא או אינו מדבר כלל בשירים אלא למזבחה של עולה יהא ליסוד ז] לתחילת דמים שיהו מתנות של כל הזבחים ח] כנגד היסוד אמר רבי ישמעאל כו' וקרא לא איצטריך לתחילת מתנות כנגד היסוד דמקל וחומר דשירים של חטאת אתו אלא אלא על כרחיך להצריך שירים ליסוד לכל הזבחים אתי קרא כך פירש בקונטרס וקשה דלעיל בפרק ב"ש (דף לז.) נפקא לן מקראי אחריני מדם זבחיך ישפך ולרבי מבדם וטפי הוה ליה לאיתויי הך דרשא דלעיל ט] על רבי עקיבא ורבי ישמעאל דפליגי שהרי אית להו הך דרשא וקרא דלעיל מייתי לרבי ישמעאל ורבי עקיבא דהכא ועוד קשה דלקמן בסוף פירקין (דף נו:) ילפינן יסוד בתחילת מתנות בכור מעשר ופסח בגזירה שוה דזריקה זריקה מעולה ולמה לי תיפוק לי בקל וחומר דרבי ישמעאל ורבי עקיבא דהכא ומה שירים שאין מכפרין כו' כי היכי דילפינן מהאי קל וחומר עולה ושלמים וכי תימא משום דשייכי בכפרה יותר מבכור שהוא בא חובה נילף י] בקל וחומר כי האי גוונא ומה שירים שאין מעכבין טעונין יסוד תחילת עולה יא] שמעכבת אינו דין שטעונה יסוד ועוד שירים טעונין יסוד מהאי קרא או מקרא דלעיל תחילתן לא כל שכן ועוד דקאמר אתיא זריקה מעולה אמאי נקט עולה טפי משלמים או שאר קרבנות הלא כולהו מקל וחומר דהכא אתו והוה ליה למימר אתיא זריקה זריקה משאר קרבנות ועוד דקאמר התם ועולה גופא מנא לן דכתיב אל יסוד מזבח העולה הא תחילת מתנות מקל וחומר וקרא אתי לשירים ליסוד ובקונטרס דחק לקמן ופירש דכדי נסבה ועוד קשה היכי עביד קל וחומר משירים נימא חטאת תוכיח שמכפרת יב] ואינה טעונה יסוד אף אני אביא כל תחילת דמים מחטאת ויש יג] לומר לפי שהיא על ארבע קרנות וליכא למימר יסוד בכולהו ועוד אמרינן לקמן בפירקין (דף נג.) נאמר סביב בחטאת ונאמר סביב בעולה ופריך אי מה חטאת ארבע מתנות על ארבע קרנות אף עולה טעונה כו' (והא) אמרת עולה טעונה יסוד מהיכן פשוט לו בעולה טפי מבחטאת הא בחטאת נמי איכא ק"ו דעולה ועוד עולת העוף שהיתה נעשית על קרן מזרחית דרומית כדלקמן (שם) אמאי לא תהא טעונה יסוד מקל וחומר ומה שירים דחטאת העוף שאין מכפרין טעונין יסוד תחילת עולה שמכפרת אינו דין שטעונה יסוד. ומפרש רבינו חיים דמקרא דהכא ליכא למילף שפיכת שירים לדמים יד] החיצונים אלא לעולה דווקא כדמפרש בקרא וקרא דודם זבחיך ישפך (דברים יב) לא אתא אלא לנאכלין דכתיב בסיפיה והבשר תאכל וכן והנשאר בדם כתיב בחטאת העוף הנאכלת טו] וקרא דאל יסוד מזבח אתא לאשמועינן בעולה שיש לו תורת יסוד טז] (או אינו כו') כלומר תחילת מתנותיה של עולה יהא כנגד היסוד ומסיק מי כתיב אל יסוד העולה דמשמע תחילת דמים יסוד מזבח העולה כתיב דמשמע שירים והדר אמר דדילמא כתיב מזבח דלא תימא אזקיפה דיסוד אלא אגגו ועל זה קאמר רבי ישמעאל דמקל וחומר אתי דכיון דכתיב ביה יסוד בפירוש מקל וחומר ידענא דהוי אגגו ואם כן על כרחין לשירים של עולה דליהוי איסוד קאתי ומהשתא אתיא תחילת עולה בקל וחומר משירים דידיה אבל משירים של חטאת לא עבדינן קל וחומר בתחילת דמים בקרבן יז] אחר כי אם על שירים של אותו קרבן עצמו גמרינן תחילת מתנותיו ושאר קרבנות דלא כתיב בהו יסוד אתו בג"ש זריקה זריקה מעולה כמו בכור ומעשר והא דבעי לקמן [דף נז:] אבכור כנגד היסוד מנא לן משום דעליה קאי אי נמי לאחר שפירש כל הקרבנות קבעי כנגד היסוד מנא לן וקאתיא יח] זריקה זריקה מעולה אכולהו אבל מקל וחומר (דחטאת) לא אתי כיון דלא כתיב ביה יסוד בפירוש דהאי קל וחומר לא אתי אלא לגלויי דיסוד דקאמר אגגו קאמר ולא שייך למימר חטאת תוכיח אהאי קל וחומר ומיהו קשה לתנא דבריש בית שמאי (לעיל דף לז.) דדריש יט] שפיכה במעשר ופסח מודם זבחיך ישפך מנא ליה יסוד הא לא כתיב בהו זריקה ואכתי כ] קשה לי כי היכי דילפינן תחילת עולה מקל וחומר דשירים דידיה הכי נמי נילף שאר קרבנות לתחילת דמים משירים דידהו דאתי מודם זבחיך ולמה לי לקמן למילף בכור ומעשר בגזירה שוה מעולה ותו דלקמן דקאמר ועולה גופה מנא לן דכתיב אל יסוד מזבח העולה קשה כמו לפירוש רש"י וגם אינו מתורץ אמרת עולה טעונה יסוד מהיכא פשוט לו יותר מחטאת ויש ליישב פירוש זה דתחילת עולה כנגד יסוד לא גמר כלל מקל וחומר אפילו משירים דידיה אלא מקרא דאל יסוד מזבח העולה ידעינן תחילת דמים ליסוד ומזבח דמיותר לגג לא איצטריך דמקל וחומר אתי אם כן דרשינן מיניה לשירים ליסוד אבל קל וחומר לא אתי כלל אלא לגגו היכא דכתיב יסוד השתא אתי הכל שפיר אך קשה קצת דדרשינן מן הפסוק תרתי מילי תחילת דמים ומיתורא דמזבח דרשינן שירים ואימא לשירים לחודא אתי ויש לומר דקודם יש לי להעמיד פשטא דקרא דתחילת כא] מתנות והייתור לשירים. ברוך. ויש עוד לפרש בע"א תן יסוד למזבח של עולה שכל תחילת מתן דמים שעל מזבח העולה יהיו כנגד היסוד בר מחטאת דכתיב כב] בהדיא קרנות דגזירת הכתוב הוא או אינו אלא מזבח של עולה יהא ליסוד כלומר דווקא דעולה ולא דשאר קרבנות ופריך מי כתיב ליסוד כג] העולה דמשמע עולה דווקא מזבח העולה כתיב דמשמע כל דמים של מזבח העולה הדר קאמר דילמא כתיב מזבח העולה משום גג יסוד ועלה קאמר רבי ישמעאל גג כד] אתי בקל וחומר והאי קל וחומר לא אתי אלא לגלויי דיסוד דקאמר קרא אגגו קאמר ולא שייך למימר חטאת תוכיח ומסיק תן יסוד למזבח של עולה והא דצריך לקמן גזירה שוה דזריקה זריקה משום דתחילת מתן דמים ליסוד מדרשא למזבחה כה] של עולה לא ידעינן אלא דומיא דעולה שהן כו] דורון ומכפר לאפוקי בכור ומעשר ופסח אי נמי דומיא דעולה דשתי מתנות שהן ארבע ואפילו ילפינן שירים דידהו ליסוד מודם זבחיך ישפך או מדרבי מכל מקום תחילת דמים לא ידעינן בקל וחומר כז] משירים לא אתו דאיכא למימר חטאת תוכיח ולקמן דקאמר אמרת כח] עולה טעונה יסוד משום דעיקר קרא בעולה כתיב ואם תאמר אכתי לא כט] דרשינן מתן דמים ליסוד מזבח למעשר ופסח מודם זבחיך ישפך הא לא כתיב בהו זריקה ומנא לן יסוד וכי תימא מבנין אב דבכור אם כן תיפשוט דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בבנין אב ויש לומר כיון דגלי לן קרא גזירה שוה במתנת בכור אם כן תן יסוד למזבחה של עולה בכל דמים איירי אפילו באותן שבמתנה אחת איתנהו ל] כמעשר ופסח ומיהו עולת העוף לא אתיא דלא איירי קרא אלא בנזבחים ואם תאמר דלקמן (דף נג.) מפרש דקרן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד לפי שלא לא] היה בחלקו של טורף והרצועה יוצאה מחלקו של יהודה ונכנסת לחלקו של בנימין למאן לב] דאמר ירושלים לא נתחלקה לג] (היכי גמרינן מהסיא) ברייתא דרצועה כדמוכח בפ"ק דיומא (דף יב.) דאם לד] כן לכוליה מזבח היה לו יסוד ואם כן כל הני קראי למה לי לה] הא אין מזבח בלא יסוד כדאמר לקמן פרק קדשי קדשים (דף סב.) דכבש ויסוד וריבוע מעכבין ושמא אפי' למאן דאמר לא נתחלקה הכי גמרינן לו] דלא היה לו יסוד וצריך לדקדק לקמן ב) דבעי למימר רבי יהודה אף בדמים שיכול לזרוק על הרצפה מאי עביד להו להני קראי דמוכחי דעולה טעונה יסוד וגג יסוד ויש לז] לומר דקודם דקידש דוד הרצפה או ג) אם נעקרה הרצפה סמוך למזבח או לח] לא קדיש עד ארעית תהומא: א) **הכי גרסינן מאשר פתח אהל מועד נפקא.** ואף על גב דדרשינן ליה ליסוד מערבי תרתי שמע מינה:

שיטה מקובצת

תוד"ה תן לה יסוד כו' ולא שייך למימר חטאת תוכיח. דכיון דעיקר יסוד ידעינן בתחלת עולה מהאי יסוד העולה, תו לא איצטריך המזבח לגג יסוד דמק"ו דשיירי חטאת ידעינן לה דמה שהטעינו יסוד היינו גג יסוד, והשתא ליכא למיפרך תחילת חטאת תוכיח דשאני תחילת חטאת שאינה טעונה יסוד (הר"פ ז"ל. ב"ש, כי"ב וג')

ד"ה הכי גרסינן כו' תרתי שמע מינה. דמ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו דמשמע דזהו מזבח החיצון. וליכא למימר דכולה להכי הוא דאתא ומנלן יסוד מערבי, די"ל דא"כ לכתוב אשר לפני אהל מועד או אשר בחצר, מאי ת"ל אשר פתח, ש"מ ליסוד מערבי כדאמרי' לקמן (הר"פ):

שינויי נוסחאות

א] עי' בליקוטים גירסת הראב"ד ופירושו בכל הסוגיא. וכעי"ז איתא בקלת כתה"י: ב] למה לי לשיריים הא בראי כו' כצ"ל. וכצ"ל ברש"י (ש"מ): ג] ס"י וכי תימא אי לא כתיב העולה אלא מזבח סתמא ה"א דנפיך מיפך (שמכ"י), וראה להלן אות ה: ד] צ"ל דאי (*ש"מ): ה] וכי תימא אי לא כתיב העולה אלא אל יסוד המזבח סתמא הוה אמינא מיפך ניפך (כי"י). וראה אות ג': ו] תיבת לה נמחק (ש"מ): ז] צ"ל יסוד (ש"מ), וראה ש"נ בע"א אות ז': ח] דבר זה לא מצאתי בספרים שלפנינו דבפירוש פירש רש"י שלא אתי אלא על תחילת דמים של עולה. ומ"מ קושיית התוס' עולה כהוגן (פ"מ): ט] לעיל על ר"ע ור"י דפליגי שהרי הכא אית להו הך דרשא וקרא דלעיל מייתרי לדרבי ישמעאל ור"ע כו' (שמכ"י בשם ס"י). וכעי"ז בח"נ, ושם לייתי (במקום מייתרי). ולפי"ז הם ב' קושיות. ע"ש ביאורו. וכעי"ז גם בצ"ק אלא שיש שיבוש בספר וקשה לעמוד על גירסתו: י] צ"ל מ"מ נילף (עפ"י שמכ"י): יא] צ"ל עולין (גליון וח"נ). וקאי על בכור ומעשר ופסח: יב] ס"א שמעכבת (ש"מ). וצ"ב: יג] מכאן עד תיבת בכולהו היא תוספת (ש"מ): יד] צ"ל לכל דמים החיצונים (ש"מ, כי"ב וג' ומ"כ): טו] הנאכלת ופריך או אינו אלא מזבחה של עולה תהא ליסוד וקרא כו' (גליון). וכ"ה בכי"ב וג' ומ"כ. וראה נוסח הש"מ באות שאח"ז: טז] נ"א לא גרסינן מה שבאות הקודם, אלא ה"ג הכא יסוד וה"ק עולה תהא יסוד כלומר תחילת (ש"מ): יז] צ"ל לקרבן אחר כי אם משיריים של כו'. ומתיבות אבל משיריים [דלעיל בסמוך] עד תחילת מתנותיו היא תוספת (ש"מ): יח] צ"ל וקאמר אתיא זריקה (ש"מ): יט] דדריש מתן דמים ואימורין במעשר כצ"ל (ש"מ): כ] צ"ל ועוד קשה (צ"ק). אבל ב"ש ליין כי מתיבת ואכתי ועד ברוך היא תוספת, ולפי"ז א"ש הנוס' ואכתי: כא] צ"ל לתחילת (כ"ה בד"ו): כב] דכתיב ביה בהדיא ד' קרנות (ש"מ): כג] צ"ל אל יסוד (ש"מ): כד] גג יסוד אתי (ד"ו): כה] דלמזבחה (ש"מ): כו] צ"ל שהיא (ש"מ) כז] וחומר דמקל וחומר משירים (ב"ש): כח] המלאיו"ט הקשה על גירסא זו עיי"ש, וגורס ולקמן דקאמר מעולה מה עולה טעונה וכו' והוא ייַשב לקושייתם שהקשו לעיל ועוד דקאמר אתיא זריקה מעולה אמאי וכו': כט] אכתי למאן דדריש מתן כצ"ל (ב"ש, וכעי"ז בש"מ): ל] צ"ל ואתו מעשר ופסח (שמכ"י וב"ש): לא] שלא היתה בחלקו של טורף דרצועה כו' כצ"ל (ש"מ): לב] ומאן (ד"ו): לג] נתחלקה פליג אההיא ברייתא (ש"מ). הנוסח שבסוגריים הוא ע"פ בה"ז: לד] ואם כן (ד"ו). הנוסח דאם הוא ע"פ בה"ז דגר' לעיל התיבות שבסוגריים, ראה אות לג: לה] בש"מ נוסף לאשמועינן דעולה טעונה יסוד: לו] צ"ל גמירי (ש"מ): לז] מכאן עסה"ד הוא תוספת (ש"מ): לח] צ"ל אי (ש"מ). נ"א דלא (ח"נ). ולעיל (כד א') דמסיק דדוד קידש הרצפה עד ארעית תהומא היינו דוקא לענין קדושת העזרה (עו"ש וע"ש):

מסורת הש"ס

א) שייך לע"א, ב) [דף ס.], ג) עי' לעיל כד.

ליקוטים

שייך לעמוד קודם

יסוד מזבח העולה דנשיא תן יסוד למזבח של עולה פי' שיהא להם יסוד לקרנות מתנותיה של עולה ולמעוטי קרן דרומית מזרחית דלא הוי ליה יסוד ושיהו מתנותיה של עולה קרובות ליסוד דהיינו למטה מן הסיקרא דכיון דהאי מזבח העולה דנשיא מיותר דרשינן ליה ללמד על מתנותיה של עולה עצמה שתהא טעונה יסוד לכל דבריה או אינו אלא מזבחה של עולה יהא יסוד כלומר שיתן מתנות העולה על יסוד ממש מקום שפיכת שירים הפנימיים וממילא שמעינן דבקרנות שיש להם יסוד קא יהיב. מיהו מנא לך שיהי' צריך לאחוז בקיר ושמא לא היה נותן אלא על היסוד ממש כעין שפיכת שירים. ואת אמרת תן יסוד למזבחה של עולה אלמא בעינן לה מזבח אלא שתהא סמוכה ליסוד ודילמא ליסוד ממש קאמר ומהדר ליה בגמרא והיכי ס"ד דיסוד ממש קאמר א"כ ליכתוב אל יסוד העולה והשתא דכתיב מזבח העולה אלמא בעינן לה מזבח והיינו למעלה מן היסוד וא"כ ק"ו דר' ישמעאל ור' עקיבא לא צריך. הדר אמר איצטריך ק"ו דאי ממזבח העולה הוה אמינא להכי לא כתב רחמנא אל יסוד העולה דסד"א אזקפה דיסוד דהיינו כנגד חודה של אותה אמה של יסוד קמ"ל מזבח העולה דעל גגה של אותה אמה בעינן ולעולם על היסוד ממש ליתיב כעין שירים, להכי איצטריך ק"ו דר' ישמעאל ור' עקיבא דלהכי כתב רחמנא מזבח העולה בנשיא דהא מק"ו אתי דהשתא שירים התחתונים דלא מכפרי טעונים גג יסוד דהא כתיב בהן אל יסוד מזבח העולה תחלת עולה לא כל שכן דתיבעי גג יסוד אלא מזבח דכתב רחמנא בנשיא למה לי ליכתוב אל יסוד העולה אלא ש"מ למידרש ביה דבעינן ביה מזבח דהיינו למטה מן הסיקרא ולא על היסוד ממש ור' ישמעאל ורבי עקיבא חדא מילתא אמרי אלא ר' עקיבא דאמר דאין מעכבין ואין באין לכפרה סבר שירים הפנימיים לא מעכבי ור' ישמעאל דלא קאמר אלא שאין באים לכפרה סבר שירים הפנימיים מעכבי כפרה. הכי הוי פירושא דהא שמעתא. ובזבחים פרק כל הזבחים שנתערבו (דף פ"א) פליגי אמוראי בשפיכת שירים הפנימיים דאיכא מ"ד מקום עולה מקום שירים כמו שדם העולה טעונה זקיפת קיר המזבח ולמעלה מן היסוד כך שירים כמו כן נשפכין על הקיר והן נגררים מאליהן אל היסוד, ואיכא מאן דאמר שירים צריכין איצטבא פי' שיהיו נשפכין על היסוד ממש ולא על הקיר, ונראה לי דלמ"ד מקום עולה מקום שירים ה"ט דיליף יסוד מזבח העולה דשירים הפנימיים מיסוד מזבח העולה דנשיא מה התם אזקפא דמזבח כדדרשינן הכא תן יסוד למזבח של עולה דבעינן מזבח ויסוד אף (כאן) [שירים] בעינן מזבח ויסוד, ומאן דאמר שירים צריכים אצטבא דריש ישפוך אל יסוד משמע שפיכתן על היסוד (ראב"ד תו"כ דיבורא דחובה פרש' ג): **סיכום הסוגיא** דלעיל גבי למד מן הלמד בקדשים מספר כריתות לר"ש מקינון ח"ב ויחלק לשלשה חלקים. החלק הראשון המדות שאין למדין למד מן הלמד, והחלק השני במאי דמספקא לן אי למדין אי לאו, והחלק השלישי במאי דפשיטא לן דמלמדין. דבר הלמד בג"ש אם חוזר ומלמד בהיקש, דמלמדין, ומיבעיא ליה למר זוטרא דדחי ראייתו, ולכך כתבתי מדה זו בחלק הספק ובחלק הפשיטות דמלמדין, וסמכתי על הא דאמר הניחא למאן דאית ליה דרב פפא, משמע דס"ל דמלמדין. אמר רבי יוחנן כל התורה כולה למדין למד מן הלמד חוץ מן הקדשים. ונתחיל לבאר במה אין מלמדין בקדשים ובמה מיבעיא לן אי למדין אי אין למדין ובמה למדין, דכל אלו בפרק איזהו מקומן. **החלק הראשון במה אין למדין. א.** אין למדין היקש מן ההיקש. כדאמרינן התם להכי אקשייה לחטאת ואקשייה לעולה, לומר דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש, רבא אמר דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש מהכא כאשר יורם משור זבח השלמים. **ב.** והיכא דיש ב' היקשות הוי כמאן דכתיב בגופיה דמי, וילפינן מיניה מתרי היקשות, אחת מלפר זה פר כהן משוח וחד מושרף במקום שריפת הפר הראשון, והוי כמאן דכתיב בגופיה פר יום הכפורים לשריפה חוץ למחנה, וכן ועשה כאשר עשה דקאמר לפר זה פר העלם אע"ג דכתיב בגופיה שנה ביה ליותרת הכבד ולשתי הכליות למיעבד כמאן דכתיב בגופיה דמי לאגמורי בשעירי ע"ז וכו'. **אלה הדברים שספק אם חוזר ומלמד בהם. ג.** דבר הלמד בהיקש מהו שילמד בג"ש, תא שמע רבי יונתן בן אבטולמוס אומר מנין לפריחה בבגדים שהיא טהורה נאמר קרחת וגבחת באדם כו' עד דאמר, והתם מנלן דכתיב מראשו ועד רגליו ואיתקש ראשו לרגליו, ודוחה זאת מתוך דברי ר' יוחנן דקאמר לעיל בכל התורה כולה וכו' והאי לאו קדשים הוא. ובא להוכיח דבקדשים דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בג"ש מהא, לא יאמר צפונה באשם ותיתי בקדשי קדשים בג"ש מחטאת, למאי הלכתא כתביה רחמנא לאו למימרא דדבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בג"ש ודחי משום דאיכא למיפרך מה לחטאת שכן מכפרת על חייבי כריתות, ומסיק קדשי קדשים יתירי כתיבי. **ד.** דבר הלמד בהיקש מהו שילמד בבנין אב, אמר ר' ירמיה לא לכתוב צפונה באשם ותיתי בבנין אב מחטאת למאי הילכתא כתביה רחמנא לאו למימרא דדבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בבנין אב, ומקשה ולטעמיך תיתי מבנין אב וכו', עד איכא למיפרך מה לעולה שכן כליל, חטאת נמי איכא למיפרך מה לחטאת שכן מכפרת חדא מחדא לא אתיא תיתי חדא מתרתי עד מה להנך שכן ישנן בצבור כביחיד. **ה.** דבר הלמד בג"ש מהו שילמד בהיקש, א"ר פפא תניא וזאת תורת זבח השלמים אם על תודה, למדנו לתודה שהיא באה מן המעשר מדאשכחן שלמים דאתו ממעשר, ושלמים גופייהו מנלן דכתיב שם שם, א"ל מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא מעשר דגן חולין בעלמא הוא אמר ליה למד קודש ומלמד קודש. **ו.** דבר הלמד בג"ש מהו שילמד בבנין אב תיקו. **ז.** דבר הלמד בק"ו מהו שילמד בבנין אב, א"ר ירמיה ת"ש מלק ונמצא טריפה ר' מאיר כו' ודחי ולא היא ותרוויהו משחיטת חולין אתיין ע"ש. **ח.** דבר הלמד בבנין אב מהו שילמד בהיקש, בג"ש, בק"ו, בבנין אב. פשוט מיהא חדא וכו', ולא פשיט רק דבר הלמד בבנין אב חוזר ומלמד בבנין אב, אבל אינו חוזר ומלמד בהיקש, בג"ש ובקל וחומר מיבעי ליה. **אלה הדברים שחוזרים ומלמדים. ט.** דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בק"ו מדתנא דבי ר' ישמעאל. **י.** דבר הלמד בג"ש מהו שילמד בג"ש עד אמר רמי בר חמא [תניא] סולת מורבכת חלות וגו', ורבא דחי ואמר ממאי דמצות מצות מתודה גמר, עד אלא אמר רבא תניא וקרבו ופרשו והוציא מלמד שמוציאו שלם, יכול ישרפנו שלם נאמר כאן ראשו וכרעיו ונאמר להלן ראשו וכרעיו מה להלן ע"י נתוח אף כאן ע"י נתוח אי מה להלן וכו' עד תניא ר' מאיר אומר נאמר כאן עור ובשר ופרש. **יא.** דבר הלמד בג"ש מהו שילמד בק"ו, ק"ו ומה היקש שאינו למד בהיקש או מדרבא או מדרבינא, מלמד בק"ו מדתנא דבי ר' ישמעאל, ג"ש המלמדת בהיקש מדרב פפא וכו', ומקשה הניחא למאן דאית ליה דרב פפא וכו' עד אלא ק"ו ומה היקש שאינו למד בהיקש מדרבא או מדרבינא עד ג"ש המלמד בגז"ש חבירתה וכו'. **יב.** דבר הלמד בק"ו מהו שילמד בג"ש, ק"ו ומה ג"ש שאינה למידה בהיקש מדר' יוחנן מלמד בג"ש חבירתה מדרמי בר יחזקאל ק"ו הלמד בהיקש מדתנא דבי רבי ישמעאל דין הוא שילמד בג"ש. **יג.** דבר הלמד בק"ו מהו שילמד בק"ו, ק"ו ומה ג"ש שאינה למידה בהיקש מדרבי יוחנן מלמדת בק"ו מדרבינא ק"ו הלמד בהיקש מדתנא דבי רבי ישמעאל דין הוא שילמד בק"ו, וזהו ק"ו בן ק"ו, ופריך בן ק"ו בן בנו של ק"ו הוא, אלא ק"ו ומה היקש שאינו למד מן ההיקש או מדרבא או מדרבינא מלמד בק"ו מדתנא דבי רבי ישמעאל, ק"ו הלמד בהיקש מדתנא דבי רבי ישמעאל אינו דין שילמד בק"ו, וזהו ק"ו בנו של ק"ו. **יד.** דבר הלמד בבנין אב מהו שילמד בהיקש, בגז"ש, בקל וחומר, בבנין אב. פשוט מיהא חדא מפני מה אמרו לן בדם כשר שהרי לן כשר באימורין, ומפני מה לן כשר באימורין שהרי לן כשר בבשר, פשיטא דדבר הלמד בבנין אב חוזר ומלמד בבנין אב. **טו.** דבר הלמד בג"ש מהו שילמד בהיקש, א"ר פפא ת"ש זאת תורת זבח השלמים. כתבתיו בחלק הזה למאן דאית ליה דרב פפא, גם לעיל כתבתיו בחלק המסופק למאן דלית ליה דר"פ דדחי דבריו דאמר מעשר דגן חולין הוא ומשמע דאיכא דס"ל כר"פ מדקאמר הניחא למאן דאית ליה דרב פפא.